

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

R.L. Baars

BEL/OMB

Telefoonnummer +31235144550

baarsr@noord-holland.nl

1 | 6

**Betreft: Voortgangsrapportage Programma Tata Steel 2020-2050
Samenwerken aan een gezondere en veilig IJmond**

Verzenddatum

13 JULI 2022

Kenmerk

1836656/1836762

Geachte leden,

Uw kenmerk

Bijgevoegd vindt u de voortgangsrapportage van het Programma Tata Steel 2020-2050: *Samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond*. Dit programma is eind 2020 gezamenlijk vastgesteld door de provincie Noord-Holland en de gemeenten Velsen, Beverwijk en Heemskerk. Ook bijgevoegd is de voortgangsrapportage van het Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Tata Steel 2020-2022 van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG). De vorige rapportage over beide programma's stuurden wij u op 9 juli 2021 (kenmerk 1641018/1641138). Wij verzoeken u deze brief plus bijlagen ter bespreking te agenderen voor de eerstvolgende vergadering van uw commissie Natuur, Landbouw en Gezondheid.

Inleiding

Het doel van het Programma Tata Steel is om de negatieve effecten van Tata Steel op de gezondheid en veiligheid in de IJmond zoveel mogelijk te verminderen. Zowel op de korte als op de lange termijn.

Er kan en moet nog veel gebeuren om de negatieve effecten van Tata Steel verder te verminderen. Onder meer door een aanscherping van de vergunning en de uitvoering van de Roadmap+ door Tata Steel zijn hier het afgelopen jaar opnieuw stappen in gezet. Een belangrijke ontwikkeling is het besluit van Tata Steel van september 2021 om het pad van grootschalige Carbon Capture and Storage (CCS) te verlaten en volledig in te zetten op de waterstofroute (eerst grotendeels met aardgas). De lange termijn komt daarmee veel sneller dichterbij dat bij de opstelling van het programma was voorzien. Dit vraagt veel van Tata Steel en van alle betrokken overheden, maar biedt ook kansen om de leefomgeving in de IJmond sneller gezonder te maken.

Op vrijwel alle onderdelen in de vier sporen van het Programma Tata Steel is goede voortgang geboekt, het programma ligt daarmee op schema. De belangrijkste punten worden in deze brief toegelicht.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Spoor 1: Gezondheid in beeld

Het afgelopen jaar zijn verschillende onderzoeken gepubliceerd. Twee belangrijke zijn het in september 2021 gepubliceerde depositieonderzoek ([Depositieonderzoek IJmond 2021](https://www.rivm.nl/publicaties/depositieonderzoek-ijmond-2020-monstername-analyse-en-risicobeoordeling-van-pak-en)¹) en het onderzoek naar bronherleiding ([Onderzoek naar de herkomst van neergedaald stof en stoffen in de lucht in de IJmond regio](https://www.rivm.nl/publicaties/onderzoek-herkomst-van-neergedaald-stof-en-stoffen-in-de-lucht-in-de-ijmond-regio))². Beide onderzoeken zijn uitgevoerd door het RIVM. Naar aanleiding van het depositieonderzoek is aan het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat opnieuw een oproep gedaan voor een betere normstelling en regelgeving met meer aandacht voor gezondheid. Uit het onderzoek naar bronherleiding is duidelijk geworden dat een significant deel van de PAK en metalen in de IJmond afkomstig is van het terrein van Tata Steel.

De uitkomst van het depositieonderzoek heeft opnieuw onderstreept dat de IJmond schoner en gezonder moet. Tegelijkertijd heeft dit onderzoek bijgedragen aan de betrokkenheid van het Rijk die wij nu zien op het dossier Tata Steel. Die betrokkenheid is belangrijk voor verdere emissiereductie en verduurzaming van Tata Steel. De uitkomsten van het depositieonderzoek hebben tevens bijgedragen aan het besluit van Tata Steel om volledig in te zetten op de waterstofroute. Het depositieonderzoek wordt in 2022 twee keer herhaald.

Het onderzoek naar bronherleiding heeft vragen opgeroepen omdat uit het onderzoek bleek dat de berekende concentraties metalen en PAK, op basis van de data zoals Tata Steel heeft gerapporteerd in de milieujaarverslagen (e-MJV), in de IJmond lager zijn dan de op het luchtmeetnet gemeten concentraties. Er zijn twee expertmeetings georganiseerd tussen o.a. het RIVM en Tata Steel om dit verschil nader te verklaren.

Spoor 2: Versterken uitvoering Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH)

Scherper vergunnen

De vergunning van Tata Steel is op verschillende punten aangescherpt. De belangrijkste zijn:

- De OD NZKG heeft in april 2022 het Vermijdings- en reductieprogramma (VRP) voor Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) van Tata Steel beoordeeld. Verschillende maatregelen van het VRP worden met maatwerkbesluiten in de vergunning vastgelegd. Langs deze weg wordt ook de uitvoering van een groot deel van de Roadmap+ maatregelen in de vergunning geborgd.
- De OD NZKG heeft in mei 2022 een definitief geurbesluit genomen. Tata Steel moet de geuroverlast aanzienlijk verminderen en verschillende maatregelen nemen. Het definitieve geurbesluit gaat verder dan het eerder genomen ontwerpbesluit.

¹ <https://www.rivm.nl/publicaties/depositieonderzoek-ijmond-2020-monstername-analyse-en-risicobeoordeling-van-pak-en>

² <https://www.rivm.nl/publicaties/onderzoek-herkomst-van-neergedaald-stof-en-stoffen-in-de-lucht-in-ijmond-regio>

- De OD NZKG heeft in mei 2022 de vergunningaanvraag ontvangen voor de realisatie van de eerste fase van de ontstoffings- en DeNOx-installatie bij de Pelletfabriek. In overleg met Tata Steel is de realisatie van deze maatregel gesplitst: De ontstoffing wordt al in 2023 gerealiseerd in plaats van in 2025. Op deze manier gaat de emissie van zware metalen en stof eerder naar beneden. De reductie van NOx volgt in 2025.

Dit zijn goede en belangrijke stappen, maar er moet ook nog veel gebeuren. Op basis van het VRP zijn nog veel vergunningen nodig en het aanscherpen van de vergunning is een proces dat blijft doorlopen. In de rapportage van het Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Tata Steel 2020-2022 van de OD NZKG staat meer informatie over het aanscherpen van de vergunning. En ook over toezicht en handhaving bij Tata Steel.

Roadmap+

Wij zien dat Tata Steel de eigen Roadmap+ voortvarend uitvoert. De provincie dringt voortdurend aan op een zo spoedig mogelijke realisatie van maatregelen en de OD NZKG verstrekt de vergunningen voor de maatregelen. Er zijn het afgelopen jaar verschillende maatregelen gerealiseerd om de uitstoot te verminderen. Een aantal daarvan zijn:

- Bij de Koudbandwalserij is een filterinstallatie gerealiseerd die de uitstoot van PAK afvangt;
- De convertorslak bij Harsco Metals is afgedekt waardoor de uitstoot van stof is verminderd;
- Er is een geluidsdemper geplaatst bij de Oxystaalfabriek.

Voor andere maatregelen zijn reeds vergunningen verstrekt of door Tata Steel aangevraagd. Daarmee is er concreet zicht op realisatie. Een aantal belangrijke vergunningen zijn aangevraagd voor:

- Het eerste deel van de maatregel bij de Pelletfabriek (ontstoffingsinstallatie). Dit reduceert de uitstoot van stof en verschillende zware metalen;
- "Smidse kappen" bij beide Hoogovens om de uitstoot van stof te verminderen;
- De "tertiaire afzuiging" bij de Oxystaalfabriek om de uitstoot van stof te verminderen;

Het realiseren van de Roadmap+ maatregelen is belangrijk, de uitstoot van Tata Steel gaat daarmee omlaag. Dat betekent wat ons betreft echter niet dat de afronding van de Roadmap+ een eindpunt is. In de Roadmap+ staan naast maatregelen ook doelen in termen van percentages minder uitstoot. Wij vinden dat die doelen gehaald moeten worden, ook als dat meer maatregelen vergt dan wat er nu in de Roadmap+ staat. En het is belangrijk om te blijven werken aan de vermindering van de uitstoot, ook na 2025 als de Roadmap+ volgens de huidige planning volledig is uitgevoerd.

Uitgebreide informatie over de voortgang van de uitvoering van de Roadmap 2030 Tata Steel is te vinden op de [website](#)³ van Tata Steel.

Wet en regelgeving

Wij zijn met het Rijk op verschillende deelonderwerpen in gesprek over het verbeteren van wet en regelgeving. Dit zijn trajecten die op de (midden)lange termijn resultaten kunnen opleveren. Belangrijke ontwikkelingen zijn:

- [De evaluatie van het ZZS beleid](#)⁴ van 3 juni 2022 onderschrijft verschillende beperkingen in het ZZS beleid die eerder door de provincie en de OD NZKG naar voren zijn gebracht;
- Op 5 april 2022 bracht de Europese Commissie het voorstel uit tot herziening van de Richtlijn Industriële Emissies uit 2010 (RIE) en de Richtlijn Storten van Afvalstoffen. Een belangrijke aanpassing, die ook bij Tata Steel kan bijdragen aan het verminderen van de emissies, is de scherpere bepaling over het voorschrijven van emissienormen in vergunningen op basis van de Beste Beschikbare Technieken (BBT);
- Wij hebben in het eigen provinciale VTH beleid sinds begin 2022 een passage opgenomen waarmee het "scherper vergunnen" zoals bedoeld in het Schone Lucht Akkoord (SLA) beter is geborgd;
- Voor de door ons gewenste actualisatie van (in het bijzonder) de BREF IJzer & Staal 2012 is vooralsnog helaas geen duidelijk tijdsplan in beeld.

Spoor 3: Gezondere leefomgeving op de lange termijn: Innovatieve en duurzame staalproductie

Het in 2020 opgestelde programma Tata Steel gaat uit van een eerste grote stap richting overgang naar duurzamere staalproductie omstreeks 2035. En van de realisatie van grootschalige CCS. Met het besluit van Tata Steel in september 2021 om volledig in te zetten op de waterstofroute (eerst met aardgas) is de visie op de lange termijn uit 2020 grotendeels achterhaald.

De keuze van Tata Steel om volledig in te zetten op de waterstofroute juichen wij toe. Tata Steel wil voor 2030 de eerste fase van de transitie afronden, waarbij een Kookfabriek en een Hoogoven kunnen sluiten. Hiermee gaat de emissie omlaag en wordt een belangrijke stap gezet naar een gezondere IJmond.

Het door Tata Steel gepresenteerde tijdsplan⁵ is ambitieus. Voor de provincie en de OD NZKG betekent dit onder andere dat er veel inzet nodig is om de vergunningen te verstrekken. Onze inzet is om dit zo snel mogelijk te doen, onder andere door de inzet van daarvoor beschikbare juridische instrumenten zoals de provinciale

³ <https://omgeving.tatasteel.nl/tata-steel-en-omgeving/roadmap-plus/overzichtskaart-roadmap-plus.html>

⁴ [Evaluatie Zeer Zorgwekkende Stoffen Emissiebeleid 2016-2021 | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

⁵ https://omgeving.tatasteel.nl/assets/user/Duurzaamheidsambities/Tweede%20kamer%20briefing_mrt2022.pdf

coördinatie-regeling (dan wel het projectbesluit onder de Omgevingswet).

Maar ook met de inzet van dit instrumentarium is het vergunningentraject ambitieus en kent het verschillende onzekerheden en risico's. U bent hier eerder over geïnformeerd op 30 maart 2022 (kenmerk 1796357/1796358). Daarnaast ligt een belangrijke taak bij Tata Steel om tijdig informatie te verstrekken en een goede en complete vergunningaanvraag in te dienen. De OD NZKG heeft daar eind mei 2022 een brief over gestuurd aan Tata Steel⁶.

Spoor 4: Samenwerking, omgeving en communicatie & informatie

Het programma Tata Steel is samen met de IJmond gemeenten, de omgevingsdiensten en de GGD Kennemerland opgesteld. De samenwerking met deze partijen heeft steeds verder vorm gekregen. In november 2021 heeft het ministerie van I&W het plan van aanpak "Op naar een gezondere leefomgeving in de IJmond: *Aanpak voor het beperken van de luchtverontreinigende emissies van Tata Steel Nederland*" gepresenteerd. En om de verduurzamingsplannen van Tata Steel te realiseren ligt er een belangrijke rol bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) op het gebied van financiering en voor de realisatie van energie infrastructuur (waterstof en elektriciteit) in de IJmond.

De toekomst van Tata Steel moet duurzaam, schoner, gezonder en economisch levensvatbaar zijn. Wij blijven hier aandacht voor houden en zetten ons er voor in dat bij (subsidies voor) de overgang naar staalproductie op basis van waterstof oog is voor de effecten voor de (gezondere) leefomgeving. Dit vraagt om intensivering van de samenwerking en afstemming met het Rijk. Hier zijn verschillende overleggen voor ingesteld en momenteel wordt onderzocht hoe deze samenwerking het beste vorm kan krijgen, ook op bestuurlijk niveau.

Een belangrijk aspect in het dossier Tata Steel is het contact en de dialoog met de bewoners. In het programma Tata Steel is hiervoor onder andere een "Omgevingsoverleg" aangekondigd waarin bewoners, overheden en bedrijven (Tata Steel) met elkaar in dialoog kunnen. Er wordt op veel verschillende tafels in diverse samenstellingen met de omgeving gesproken over Tata Steel en de leefomgeving in de IJmond. Een "Omgevingsoverleg" zoals bedoeld in het programma Tata Steel is echter nog niet van de grond gekomen. Juni 2022 hebben wij aan een gespecialiseerd bureau advies gevraagd over de beste manier om een goede dialoog te organiseren tussen bewoners, Tata Steel en de overheden. Wij verwachten dit advies na de zomer te ontvangen.

Vooruitblik

In het programma Tata Steel is opgenomen dat na 2 jaar de balans wordt opgemaakt om te beoordelen welke acties dan nodig zijn en of het programma aanpassing behoeft. In het najaar starten wij hiermee, een geactualiseerd programma volgt dan in 2023. Op hoofdlijnen kan worden voortgebouwd op de structuur zoals die in het huidige programma is opgenomen: Ook vanaf 2023 zal er verder (gezondheids)onderzoek worden gedaan, blijft VTH belangrijk, moet normstelling en regelgeving beter, is de verduurzaming van Tata Steel

⁶ <https://odnzkg.nl/app/uploads/2022/06/brief-ODNZKG-tata-steel-groen.pdf>

essentieel en is een betere dialoog en relatie met de omgeving nodig. Kortom, ook in 2023 en daarna is er veel werk aan de winkel om de negatieve effecten van Tata Steel te verminderen.

Er is echter ook veel veranderd en er ontstaan nieuwe vragen en behoeften. Wat in het huidige programma nog de lange termijn is, is ondertussen de dagelijkse actualiteit geworden: Er wordt onderzocht welke vorm de vergunningverlening voor de transitie van Tata Steel precies moet krijgen onder de Omgevingswet en de OD NKZG werft al vergunningverleners en toezichthouders voor deze transitie.

Verder zien wij dat het in de maatschappelijke discussie nog steeds gaat over o.a. vergunningverlening, toezicht en het daadwerkelijk nemen van maatregelen bij Tata Steel. Daar is een vraagstuk over monitoring en de aantoonbaarheid van de effecten van maatregelen bij gekomen. Hier zetten wij reeds op in, zoals met de uitbreiding van het luchtmeetnet eerder dit jaar, de herhaling van het stofdepositieonderzoek door het RIVM en emissiemetingen bij de Kookfabriek 2. Wij zien echter dat dit nog niet voldoende is en dat monitoring van uitstoot vermindering en de effecten daar van op een toegankelijke en structurele manier inzichtelijk gemaakt moeten worden.

Tot slot

Wij vertrouwen erop u met deze brief en de rapportages voldoende te hebben geïnformeerd. Zoals u inmiddels gewend bent rapporteren wij u ook periodiek via de VTH-brief over de ontwikkelingen bij onder meer Tata Steel en indien de actualiteit daartoe aanleiding geeft ook per separate brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

2 bijlagen

Voortgangrapportage Programma Tata Steel 2020-2050

Rapportage Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 -2022 (OD NKZG)